

Vitoria Lipan in relatiile cu celelalte personaje

Cu toate greutatile intampinate in drumul sau si in toate investigatiile facute, dovedeste tenacitate, darzenie si vointa de neinfrant deoarece nu renunta si isi realizeaza dorinta de a-l gasi pe Nechifor Lipan si de a-i pedepsi pe ucigasi. Astfel, spiritul ei justitiar invinge si odata scopul atins Vitoria va reveni la vechile indeletniciri si preocupari, caci viata isi urmeaza cursul normal.

In relatia sa cu copiii se dovedeste toleranta cu Gheorghita pe care il vede sfios si nesigur pentru ca acest flacau mandru si voinic este dragostea ei din tinerețe pe care i-a purtat-o sotului. Ea il apara si il ocroteste de cate ori in ochii lui Lipan erau nourii de vreme rea iar atunci cand isi da seama ca a ramas singurul ajutor din gospodarie, face din acesta un barbat curajos si energic. Cu fata, cu Minodora, este mai aspra, mai neinduratoare pentru ca vrea sa o educe in spiritul traditiei, pornind de la imbracaminte, comportament, preocupari si urmarind sa o casatoreasca cu un gospodar cu casa si avere.

Femeia comunica parca pe cai sustinute cu elementele naturii care o indruma prin semne pe calea cea buna. Natura sufleteasca, totodata starea de spirit a eroinei se confirma prin aceleasi semne exterioare, intuitia Vitoriei. Mintea aceea ii uimeste pe cei din jurul sau cu insusirile ei deosebite, celelalte personaje isi exprima punctul de vedere evidentindu-i calitatile sau generalizandu-le. Astfel Gheorghita cugeta cu uimire : ""Mama asta trebuie sa fie fermecatoare, cunoaste gandul omului. "" La randul lui Calistrat Bogza este la fel de uimit de exactitatea cu care Vitoria a reconstituit totul, ca in momentul mortii sa recunoasca : ""Si sa se stie ca a fost intocmai cum a aratat femeia mortului"".

Vitoria este un personaj complex si de aceea, parerile referitoare la ea sunt diverse, numele ei fiind asociat cu cel al lui Hamlet (""un Hamlet feminin"" G. Clinescu) sau al Antigonei, eroina lui Sofocle. Alteori este socotita ""un suflet tenace si aspru de munteanca"", ""un aspru caracter de o vointa aproape salbatica, aproape neomeneasca"", sau ""nereligioasa, vicleana si rea"" (N. Manolescu). De remarcat este ca in descrierea acestui ""Hamlet feminin"" scriitorul foloseste diverse procedee de caracterizare, direct prin descriere, prin parerea celorlalte personaje sau indirect prin fapte prin atitudine, prin relatia cu celelalte personaje sau prin felul de a vorbi. Totodata Sadoveanu isi pune personajul in anumite situatii - limita, il incadreaza intr-un anumit mediu social sau il raporteaza la natura inconjuratoare.